

ФОРМУВАННЯ ПРОМІЖНОГО РЕКРЕАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ ЯК ЗАСІБ ГАРМОНІЗАЦІЇ ЖИТЛОВОГО ПРОСТОРУ

Серед численних аспектів формування архітектурного середовища в умовах стійкого розвитку міста особливе значення набуває питання його взаємодії з елементами природного середовища.

Витиснення природних елементів з міського середовища є однією з причин появи кризових зон у містах. Головна ціль проектування житлового середовища – досягнення максимального комфорту для побутової діяльності людини в межах економічних можливостей. Комфорт та гармонізація житлового середовища досягається певним рівнем якості житла по функціональним, екологічним та естетичним характеристикам. Так, сьогодні в умовах територіального дефіциту міських площ, для розміщення повноцінних об'єктів ландшафтної архітектури, необхідним стає формування проміжних рекреативних просторів в архітектурному середовищу.

Проміжний рекреаційний простір (ПРП) – це незначний за площею простір, розташований біля будинку чи такий, що є його складовою частиною, з елементами природного середовища (рослинність, геопластика, водні пристрої), призначений для здійснення різних видів рекреаційної діяльності людини чи поліпшення екологічних, естетичних, функціональних характеристик архітектурного середовища.

В малоповерхових житлових будинках пріоритетним типом ПРП є зимові сади. Вони являють собою спеціально сформоване штучне середовище з використанням елементів флоро- і фітодизайну, призначене для організації короткочасного відпочинку членів родини. Найбільш перспективними типами ПРП у висотних житлових будинках є сади на дахах. Вони підрозділяються на два типи залежно від характеру експлуатації: для загального користування; для індивідуального користування.

Виділені наступні принципи формування проміжних рекреаційних просторів, направлені на гармонізацію житлового простору:

- функціональної і соціокультурної доцільності середовища;
- стильової єдності предметно-просторового середовища;
- естетичної інформативності і релаксаційного впливу;
- конструктивно-технологічної доцільності;
- екологічної оптимальності;
- економічної ефективності.

Принцип виявлення функціональної і соціокультурної основи ПРП визначає їх відповідність задачам формування, функціонального

призначення, соціально-демографічному рівню простору, який розглядається.

Принцип стильової єдності предметно-просторового середовища забезпечує створення гармонійних рекреаційних просторів з використанням певних композиційних прийомів. Даний принцип направлений на формування індивідуального образу рекреаційного середовища.

Принцип естетичної інформативності та релаксаційного впливу передбачає включення певних засобів з удосконалення архітектурно-художніх якостей відкритих та закритих ПРП, органічного зв'язку при їх формуванні природних та антропогенних засобів ландшафтного дизайну. Принцип естетичної інформативності забезпечує цілісність архітектурного задуму, виразність архітектурного масштабу, єдність кольорово-світлової гами, функціонально-естетична доцільність застосування оздоблювальних матеріалів, конструктивних елементів.

Принцип конструктивно-технологічної доцільності забезпечує створення конструктивних рішень ПРП з влаштуванням світлових колодязів, світлопрозорих перекриттів, конструкцій вертикального та замкнутого освітлення, а також пристроїв декоративного освітлення рослин, водних пристроїв, елементів геопластики та малих архітектурних форм.

Принцип екологічної комфортності обумовлює сприятливі мікрокліматичні умови в рекреаційному середовищі. Формування ПРП повинно забезпечити зниження негативного впливу на людину антропогенного середовища та природно-кліматичних факторів.

Принцип економічної ефективності потребує створення інтер'єрних просторів з предметно-просторовим середовищем з новими технологіями, з широким використанням типових, модульних елементів та варіантних деталей, як в конструктивному рішенні, так і в формуванні фітосередовища ПРП.

Ці принципи забезпечують дотримання відповідності будь-якого простору характеру функціональних процесів в архітектурному середовищі, створюють гармонічний взаємозв'язок природних і штучних компонентів рекреаційного середовища з метою досягнення високого релаксаційного впливу, забезпечують органічне включення ПРП в об'ємно-просторову структуру будинків.

В рішенні ПРП направленому на гармонізацію житлового простору, допустимі різні підходи. Основним критерієм у виборі того чи іншого підходу є професійне, стилістично грамотне концептуальне рішення, яке дозволяє добитися різноманітності та цілісності архітектурно-художнього образу будь-якого рекреаційного простору.